

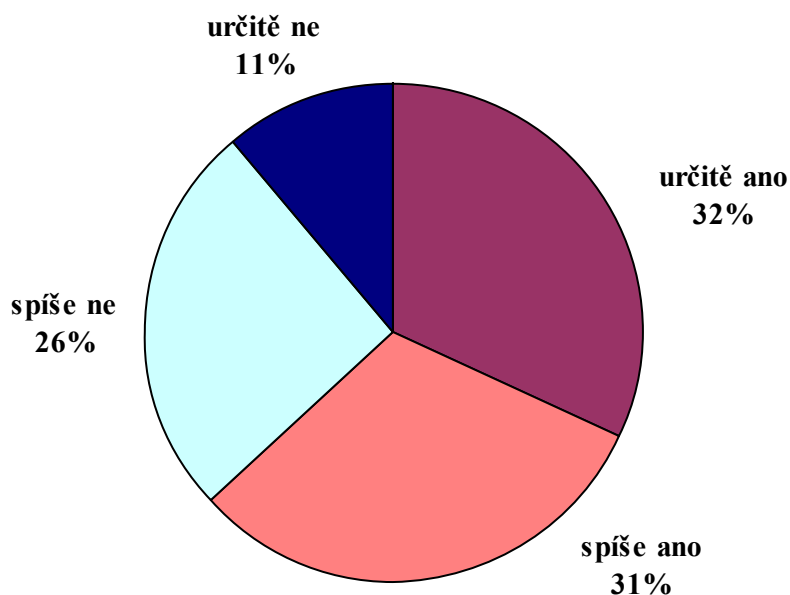
NEZAMĚSTNANOSTI SE OBÁVAJÍ DVĚ TŘETINY EKONOMICKY AKTIVNÍCH LIDÍ.

Nezaměstnanosti se nyní obávají dvě třetiny ekonomicky aktivních lidí. Obavy z nezaměstnanosti jsou tradičně častější u méně vzdělaných lidí, u žen a dělnických profesí. Letos mírně ubylo lidí, kteří by byli ochotni v případě hrozby ztráty místa se stěhovat za prací, ale i těch, kteří by byli ochotni pracovat za nižší mzdu. Nízká mobilita pracovní síly je u nás dlouhodobě velkou překážkou v řešení nezaměstnanosti.

Citovaný výzkum STEM byl proveden v sérii TRENDY osobními rozhovory face-to-face s využitím kvótního výběru ve dnech 20.-27. května 2014 na reprezentativním souboru ČR. Dotázáno bylo 1093 osob starších 18 let.

V Česku bylo letos v dubnu podle nejnovějších statistik zhruba 560 tisíc osob bez práce. Z pohledu evropských čísel je Česká republika stále mezi zeměmi s relativně nízkou nezaměstnaností, ale hrozba ztráty práce je u nás trvale řazena mezi nejzávažnější problémy. V květnu se nezaměstnanosti obávaly zhruba dvě třetiny lidí v produktivním věku.

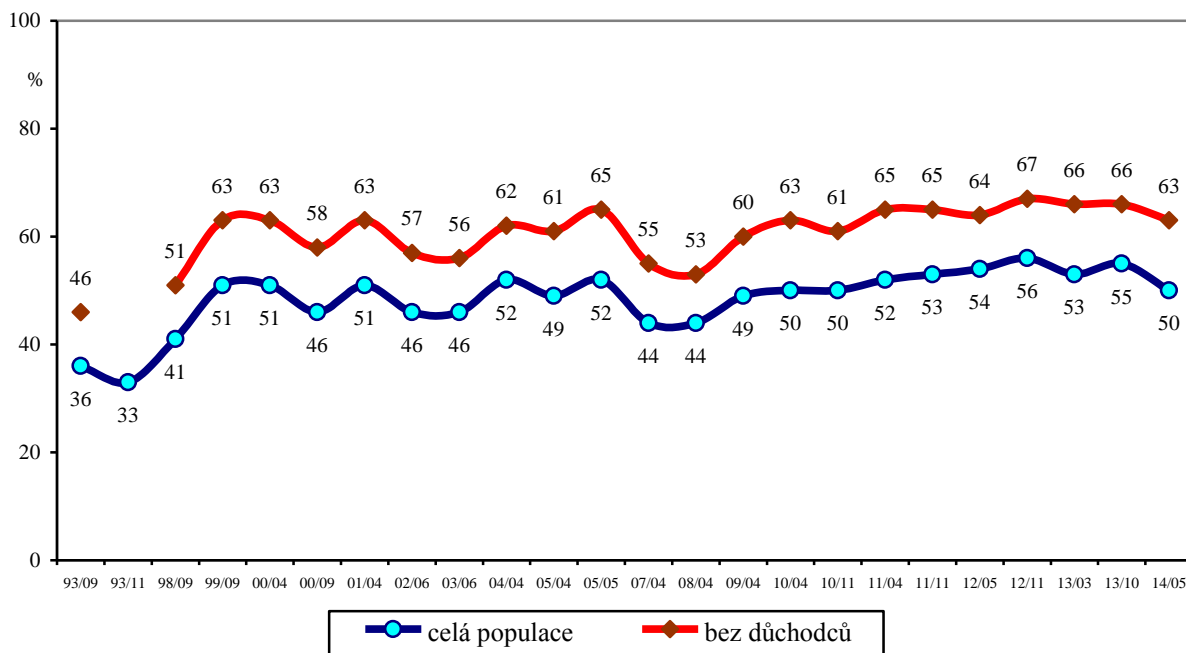
„Obáváte se Vy osobně nezaměstnanosti?“
(populace bez důchodců)

Pramen: STEM, Trendy 5/2014, 815 respondentů (bez důchodců)

Podíváme-li se na časovou řadu, zjistíme, že obavy lidí z nezaměstnanosti jsou od roku 2010 na stabilní úrovni zhruba dvou třetin populace v produktivním věku.

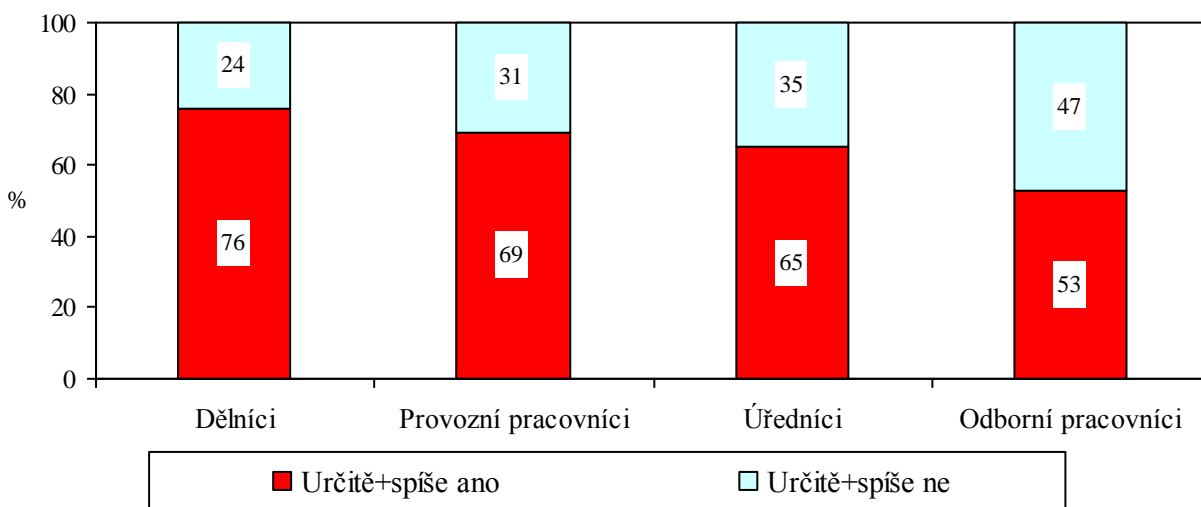
„Obáváte se Vy osobně nezaměstnanosti?“
(součet odpovědí „určitě ano“ + „spíše ano“ v %)

Pramen: STEM, Trendy 1993-2014

Rozdíly mezi mírou obav v různých sociodemografických skupinách populace se v porovnání s předchozími průzkumy nezměnily – nadále platí, že ženy v produktivním věku se obávají nezaměstnanosti víc než muži (66 % proti 60 %), lidé s nižším vzděláním více než lidé s maturitou a vysokou školou (68 % obav u lidí se základním vzděláním, 66 % u vyučených proti 44 % u absolventů vysokých škol), zaměstnanci v dělnických profesích více než odborní pracovníci (76 % proti 53 %).

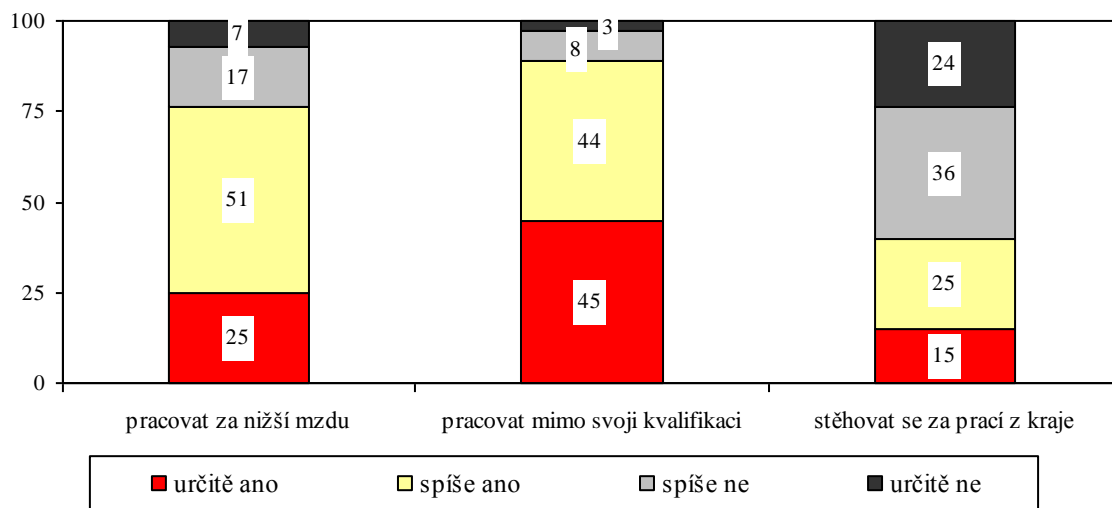
„Obáváte se Vy osobně nezaměstnanosti?“
Podle zaměstnanecké pozice

Pramen: STEM, Trendy 5/2014, 815 respondentů (bez důchodců)

Co by byli lidé ochotni dělat, kdyby jim hrozila ztráta zaměstnání? V aktuálním průzkumu bylo 89 % ekonomicky aktivních respondentů ochotno pracovat mimo svou kvalifikaci, 76 % z této skupiny lidí by pracovalo i za nižší mzdu, ale pouze 40 % uvedlo, že v případě hrozby ztráty zaměstnání by byli ochotni se za práci přestěhovat do jiného kraje.

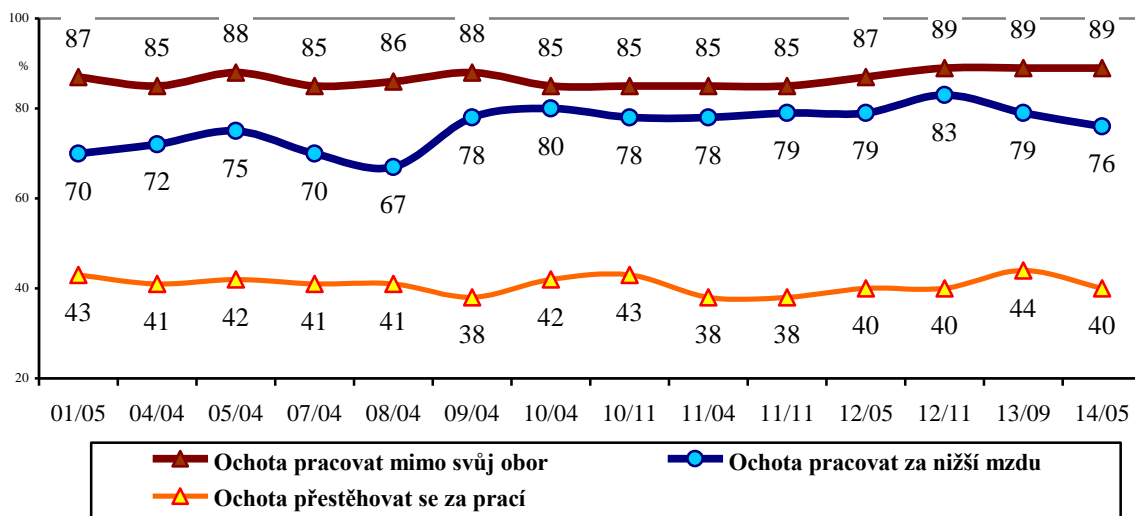
Co jsou obyvatelé ČR ochotni dělat, když jim hrozí ztráta místa (populace bez důchodců, v %)

Pramen: STEM, Trendy 5/2014, 815 respondentů (bez důchodců)

Strategie lidí se za poslední desetiletí příliš nemění. V květnu mírně ubylo lidí, kteří by byli ochotni pracovat i za nižší mzdu, aby si zaměstnání udrželi a ubylo i lidí ochotných přestěhovat se za práci. Z dlouhodobého pohledu je patrná poměrně velká ochota lidí pracovat mimo svůj obor případně za nižší mzdu, velkou překážkou však zůstává nízká mobilita pracovní síly, tedy ochota stěhovat se za práci.

"Kdyby Vám hrozila nezaměstnanost, byl(a) byste ochoten(a):" (podíl kladných odpovědí, bez důchodců)

Pramen: STEM, Trendy 2001-2014

Jednou z nejsilnějších příčin, proč Češi – přes silné obavy z nezaměstnanosti – nejsou ochotní jít za prací, je patrně vazba k rodinnému nemovitému vlastnictví. Svou roli hraje asi i širší zázemí, posilující se zejména po založení rodiny (přátelé, školky, školy apod.).

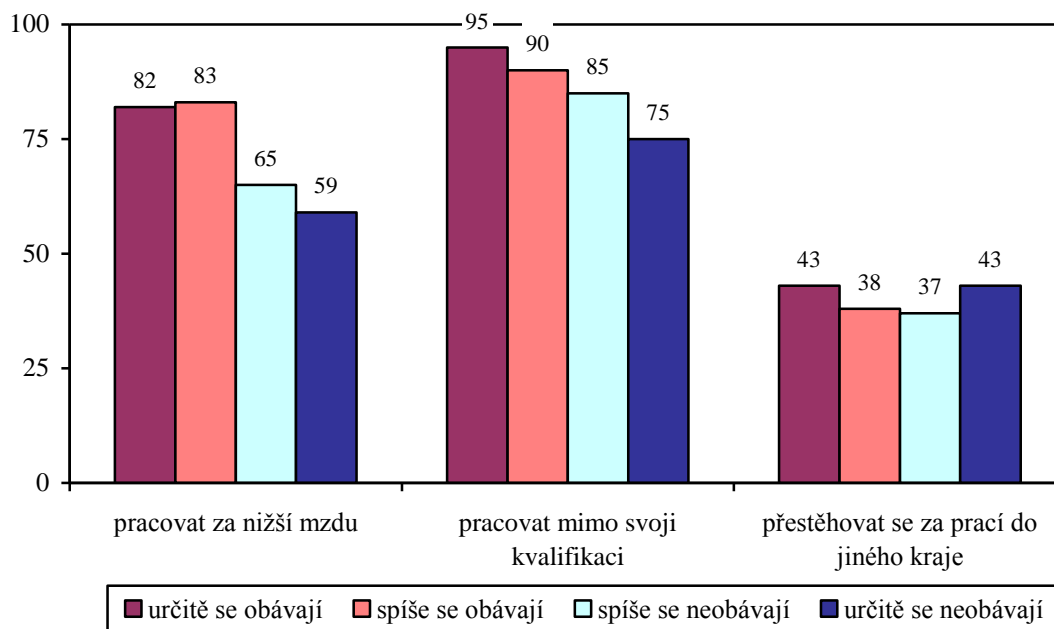
Přestěhovat se za prací do jiného města či obce v jiném kraji naší republiky je únosnější pro muže než pro ženy (ekonomicky aktivní muži 45 %, ženy 35 %).

Odhodlanější se stěhovat za prací jsou mladí lidé pod 30 let, s přibývajícím věkem ochota přestěhovat se za odpovídajícím zaměstnáním klesá (56 % ekonomicky aktivních ve věku 18-29 let, 28 % ve věku 45-59 let).

Častější ochotu přestěhovat se tam, kde je více pracovních příležitostí, deklarují lidé, kteří se považují za velmi dobře nebo solidně materiálně zajištěné (ochotu k případnému přestěhování jsme zaznamenali u poloviny z nich).

Lidé, kteří se obávají nezaměstnanosti, v porovnání s těmi, kteří strach z práce nemají, jsou sice odhodlanější pracovat mimo svůj obor či za nižší mzdu, ale jejich ochota či spíše schopnost hledat místo ve větší vzdálenosti od bydliště je omezená. Míra ochoty stěhovat se za prací je přibližně stejná u lidí, kteří ze zaměstnanosti obavy mají, i u těch, kteří se ztráty zaměstnání nebojí.

Co jsou obyvatelé ČR ochotni dělat, když jim hrozí nezaměstnanost
(populace bez důchodců, podle obav z nezaměstnanosti, podíly kladných odpovědí v %)

Pramen: STEM, Trendy 5/2014, 815 respondentů (bez důchodců)